

MINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING EN VLAAMS MINISTER VAN ECONOMIE,
INNOVATIE EN INDUSTRIE, BUITENLANDSE ZAKEN, DIGITALISERING EN FACILITAIR
MANAGEMENT

MEDEDELING AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: Overzicht van de ontwikkelingen op niveau van de Europese Unie (EU) – april 2025

In deze mededeling aan de Vlaamse Regering wordt een overzicht gegeven van de voor Vlaanderen relevante ontwikkelingen in het Europese besluitvormingsproces tijdens de maand april.

1. Discussies voorbij maand in de (Europese) Raad

1.1 De handelsbalans van april: nieuwe tarieven in de VS, onderhandelingen in Azië

Op 2 april, de zogenaamde 'Liberation Day', kondigde president Trump nieuwe tarieven aan tegenover de meeste handelspartners van de Verenigde Staten, behoudens Canada en Mexico. Ten eerste legde president Trump een 'universeel tarief' van 10% op, met enkele sectorale exclusies (o.a. voor halfgeleiders en farmaceutische producten). Ten tweede legde de president Trump een verhoogd tarief, zogenaamde 'wederkerige tarieven', op aan een reeks handelspartners, waaronder 20% voor de EU. Deze 'wederkerige tarieven' werden door de president Trump op 9 april voor een periode van 90 dagen opgeschort. Deze uitzondering geldt niet voor China, waarbij de Verenigde Staten en China de afgelopen maand stelselmatig de invoerheffingen op elkaars import drastisch verhoogden. Als reactie op deze acties besloot de Europese Commissie om tegenmaatregelen tegen eerdere Amerikaanse heffingen op staal en aluminium, die normaal zouden zijn ingegaan op 15 april 2025, ook op te schorten. Dit om onderhandelingen tussen de Europese Unie en de Verenigde Staten toe te laten. Andere Amerikaanse heffingen (10% universeel tarief, 25% op staal, aluminium en afgeleide producten, 25% op auto's en onderdelen) blijven momenteel wel gelden. Vlaanderen betreurt deze Amerikaanse invoerheffingen sterk, aangezien ze de toegang tot de Amerikaanse markt bemoeilijken en Vlaamse exporteurs kunnen benadelen doordat hun producten voor Amerikaanse afnemers duurder worden. Ook brengt de handelsoorlog tussen de Verenigde Staten en China het gevaar van marktverstoring met zich mee, door een potentiële verschuiving van handelsstromen. Tot slot bleef de onderhandelingen over nieuwe vrijhandelsakkoorden hoog op de Europese agenda staan. Terwijl de onderhandelingen tussen de EU en India moeilijk blijven verlopen (10de ronde, van 10 tot 14 maart)), vlotten de onderhandelingen met Thailand (5de ronde, van 31 maart tot 4 april) vrij goed.

1.2 EU bespreekt handelsrelaties met VS en China

Op de Raad Buitenlandse Zaken van 7 april stonden de handelsrelaties met de Verenigde Staten en China centraal. Wat betreft de handelsrelaties met de Verenigde Staten benadrukten de lidstaten het belang van eenheid binnen de EU, waarbij de dialoog met de Verenigde Staten moet opgehouden worden om een verdere escalatie van de handelsspanningen te vermijden. Wat betreft de handelsrelatie met China blikte Commissaris Šefčovič positief terug op een bezoek aan Beijing eind maart, waarbij gekende aandachtspunten in de handelsrelatie tussen de EU en China (bv. markttoegang, level playing field, etc.) benadrukt werden.

1.3 Minister Caroline Gennez deelt eerste ideeën voor aankomend Europees "Culture Compass" tijdens informele raad Cultuur

Op 7 en 8 april 2025 vond de informele raad Cultuur plaats in Warschau. België werd vertegenwoordigd door minister Caroline Gennez. De eerste gedachtewisseling handelde over de bescherming van cultureel erfgoed tegen allerlei soorten rampen. Voor dit debat sloot ook de Oekraïense minister van cultuur aan. De verschillende lidstaten kregen in het debat de kans om hun nationale plannen en regels inzake bescherming van erfgoed toe te lichten. Minister Gennez sprak haar waardering uit voor de strijd die Oekraïners leveren voor het behoud van hun erfgoed en benadrukte dat het belangrijk is dat EU lidstaten deze strijd blijven steunen. Een tweede debat vond plaats op vraag van de Europese Commissie en betrof het aankomende 'Culture Compass'. Minister Gennez sprak haar waardering uit voor het open voorbereidingsproces van de Europese Commissie en wil graag dat het eindresultaat de intrinsieke waarde van cultuur en het belang van artistieke vrijheid en autonomie van de kunstenaar erkent. Een derde en laatste debat handelde over de steun voor jonge kunstenaars bij de start van hun loopbaan en ter verbetering van hun arbeidsomstandigheden. Minister Gennez verwees in dit debat naar specifieke

regelingen in het Belgische kunstwerkattest en de ondersteuningsmogelijkheden die het kunstendecreet heeft voor de opkomende kunstenaars.

1.4 Eurogroep bespreekt economische ontwikkelingen

Op 11 april 2025 besprak de Eurogroep in Warschau de economische ontwikkelingen en beleidscoördinatie van de eurozone, in aanwezigheid van de niet-eurozonelidstaten en de voorzitter van de Commissie Economische en Monetaire zaken (ECON) van het Europees Parlement, Aurore Lalucq. Het begrotingsbeleid, de handelstarieven en defensie-uitgaven stonden centraal in de bespreking. De lidstaten benadrukten het belang van eenheid en samenwerking in deze tijd van toegenomen onzekerheid. Verschillende lidstaten benadrukten het belang van voortgang te boeken met de Spaar- en Investeringsunie en de digitale euro. Beide onderwerpen zullen de komende maanden in de Eurogroep verder worden besproken.

1.5 De Informele Raad ECOFIN buigt zich over het concurrentievermogen van financiële markten en defensiefinanciering

Op 11 en 12 april verzamelden de ministers van Financiën in Warschau voor een informele Raad ECOFIN. De ministers bespraken de geopolitieke ontwikkelingen en handelstarieven, verder bouwend op de uitwisseling tijdens de Eurogroep. De eerste werksessie ging in op het concurrentievermogen van Europese financiële markten. De lidstaten onderschreven het belang van een diepere kapitaalmarktunie en verwelkomden de mededeling van de Commissie over de Spaar- en Investeringsunie van 19 maart. De tweede werksessie stond in het teken van defensiefinanciering. De Commissie gaf een stand van zaken over haar ReARM Europe Plan/Readiness 2030. De discussie werd gevoed door een paper van de denktank Bruegel waarin twee pistes voor verdere defensiesamenwerking naar voor worden geschoven. De eerste, 'incrementele' benadering houdt een uitbreiding in van bestaande instellingen, waaronder het Europees Defensieagentschap. De tweede, 'transformationele' benadering beoogt de oprichting van een nieuwe intergouvernementele instelling, die de naam "Europees Defensiemechanisme" (EDM) meekrijgt en onder andere bepaalde strategische defensie-infrastructuur (bv. luchtafweersystemen) zou financieren en bezitten. Het EDM zou gefinancierd worden op een manier vergelijkbaar met het Europees Stabiliteitsmechanisme. Het intergouvernementele karakter van de organisatie maakt dat ze kan worden opengesteld voor landen buiten de EU (zoals Noorwegen en het Verenigd Koninkrijk).

1.6 De EU moet zich opstellen als betrouwbare partner in haar relaties met Afrikaanse landen

De ministers van Buitenlandse Zaken bespraken op 14 april de Russische agressie tegen Oekraïne, de situatie in het Midden-Oosten en de EU-Afrika relaties. Hoge Vertegenwoordiger Kallas stelde dat de dodelijke aanvallen vanuit Rusland laten zien dat Rusland geen intentie heeft zich te houden aan een langdurig en onvoorwaardelijk staakt-het-vuren. Er werd opgeroepen tot het verhogen van de druk op Rusland en het aannemen van het 17^e sanctiepakket. De Raad sprak ook over de situatie in het Midden-Oosten waarbij België, met steun van Vlaanderen, benadrukte dat een staakt-het-vuren, de vrijlating van de gijzelaars en toegang tot humanitaire hulp prioritair zijn. In de aanloop naar de ministeriële conferentie op 20 mei tussen de EU en de Afrikaanse Unie maakten de ministers de balans op van de relaties tussen de EU en Afrika. De Raad stelde dat het van groot (geopolitiek) belang is dat de EU zich opstelt als geloofwaardige, respectvolle en geëngageerde partner voor de lange termijn. Verder werden ook nog de Westelijke Balkan en Armenië-Azerbeidzjan besproken. Na de Raad vond de High Level Dialogue plaats met de Palestijnse autoriteit en de Intergouvernementele conferentie met Albanië. Op 2 en 3 april vond ook een Informele Raad Defensie plaats.

1.7 Informele raad sociale zaken

Op 14 en 15 april 2025 vond in Warschau een informele bijeenkomst plaats van de ministers van Werkgelegenheid en Sociale Zaken. Tijdens deze bijeenkomst bespraken de ministers de impact van de digitale transitie op de arbeidsmarkt, waarbij Eurocommissaris Mînzatu ook wees op de kansen die AI biedt. Ook deelden de ministers goede praktijken rond actief integratiebeleid op de arbeidsmarkt. Hierbij kwamen maatregelen zoals taallessen tijdens werkuren, erkenning van vaardigheden en het bestraffen van misbruik van migranten vaak aan bod. Commissaris Mînzatu verwees naar de EU-initiatieven zoals de Talent Pool, de overdraagbaarheid van kwalificaties en het Actieplan integratie en inclusie. Ten slotte werd het evenwicht tussen zorgtaken en werk besproken, waarbij de ongelijkheid op de arbeidsmarkt vooral zichtbaar is bij vrouwen, die vaker huishoudelijke taken en zorgopdrachten opnemen. Er werd gewezen op de mogelijkheden binnen hybride werken, maar er moet ook aandacht zijn voor de psychosociale risico's als mogelijk gevolg.

1.8 Informele raad met betrekking tot gelijkheid in Warschau

Op 15 en 16 april vond in Warschau de informele raad met betrekking tot het thema gelijkheid plaats. België werd vertegenwoordigd door Minister Beenders. De ministers en Europees Commissaris Lahbib bespraken drie thema's die ook voor Vlaanderen belangrijk zijn. Een eerste was genderongelijkheid in de digitale omgeving. Belangrijke vaststellingen waren dat enerzijds vrouwen nog steeds ondervertegenwoordigd zijn in de digitale sector, daardoor missen digitale platformen genderperspectief, en anderzijds dat online geweld en intimidatie een afschrikkend effect kunnen hebben voor vrouwen. De lidstaten wezen erop dat, hoewel er de afgelopen jaren veel is bereikt op het gebied van de bestrijding van gender gerelateerd geweld in de digitale wereld, er nog veel te doen is op EU- en nationaal niveau. Als mogelijke maatregelen verwezen de lidstaten naar de dubbele leeftijdsverificatie, en de opzetting van AI-tools om online haatspraak te detecteren. Een tweede thema focuste op de discussie over hoe misinformatie over Roma kan leiden tot discriminatie. In een derde sessie bespraken de ministers toekomstige beleidsinitiatieven inzake gelijkheid in de EU. Specifieke aandacht ging uit naar het belang van intersectionaliteit in de strijd tegen discriminatie – ook een aandachtspunt in Vlaanderen. Naast deze thema's betreurden verschillende lidstaten de intrekking van art. 19 dat het Europees kader inzake non-discriminatieregelgeving zou vervolledigen. Ten slotte hebben 18 lidstaten, op initiatief van de Benelux-landen, zich verenigd in een gezamenlijke verklaring om hun grote bezorgdheid te uiten over de recente wet die in Hongarije is aangenomen en die de vrijheid van meningsuiting en vereniging voor LGBTIQ-mensen ondermijnt.

1.9 Minister van klimaat en milieu bespreken aanpassing aan klimaatverandering en de strijd tegen desinformatie

De ministers van Leefmilieu en Klimaat kwamen op 28 en 29 april samen in Warschau in het kader van de informele raad Leefmilieu onder Pools Voorzitterschap. België werd, conform de toerbeurtregeling, vertegenwoordigd door minister Alain Maron van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering. Er werd van gedachten gewisseld over hoe EU-acties de lidstaten kunnen helpen in hun beleid inzake aanpassing aan klimaatverandering. België gaf aan dat het verwachte Europees Klimaatadaptatieplan best zoveel mogelijk coherentie nastreeft met andere strategische actieplannen (zoals dat inzake waterweerbaarheid) en ander EU-beleid en benadrukte het belang van grensoverschrijdende samenwerking en kennisuitwisseling en een vrijwillig kader om het beleid te monitoren. Tijdens de lunch werd verder ingegaan op de rol van innovatieve technologieën en de rol van de private sector om in te zetten in het klimaatadaptatiebeleid. Ook de strijd tegen desinformatie op het vlak van milieu en klimaat werd besproken. Ook hierin werden opportuniteiten voor samenwerking geduid, zoals het uitwisselen

van ervaringen inzake pre- en debunking campagnes en het bevorderen van een kritische geest bij het publiek.

2. Ontwikkelingen inzake EU-regelgeving

2.1. Commissievoorstellen

In april 2025 werden drie voorstellen van richtlijnen gepubliceerd.

- Behoud en duurzaam gebruik van mariene biologische diversiteit in gebieden buiten de nationale jurisdictie
- De registratiedocumenten voor voertuigen en de voertuigregistratiegegevens die zijn opgenomen in nationale voertuigregisters
- Wijziging van Richtlijn 2014/45/EU betreffende de periodieke technische controle van motorvoertuigen en aanhangwagens daarvan en van Richtlijn 2014/47/EU betreffende de technische controle aan de weg van bedrijfsvoertuigen die in de Unie in het verkeer zijn gebracht

In april 2025 werden vijf voorstellen van verordening gepubliceerd.

- Over het Europees Sociaal Fonds Plus (ESF+) en specifieke maatregelen voor het aanpakken van strategische uitdagingen
- De verlenging van de termijn voor het opzetten van het casemanagementsysteem van Eurojust
- Het opstellen van een lijst van veilige landen van herkomst op EU-niveau
- Stimulering van defensiegerelateerde investeringen in de EU-begroting om het plan voor de herbewapening van Europa uit te voeren
- Extra bijstand en meer flexibiliteit voor ultraperifere regio's die getroffen zijn door ernstige natuurrampen en in het kader van de verwoestende cycloon Chido in Mayotte

2.2. Aangenomen richtlijnen

In april 2025 werden twee aangenomen richtlijnen gepubliceerd.

- De datums waarop lidstaten bepaalde vereisten inzake duurzaamheidsrapportering en passende zorgvuldigheid in het bedrijfsleven moeten toepassen
- De informatie die aan scheepsrapportagesystemen moet worden gemeld

2.3. Omzetting EU-richtlijnen in de Vlaamse rechtsorde

In bijlage II staat een stand van zaken van de omzetting van EU-richtlijnen in de Vlaamse rechtsorde.

Vlaamse omzettingstabellen

De Europese Commissie publiceert jaarlijks het Single Market and Competitiveness Scoreboard, waarin de omzettingsprestaties van de 27 lidstaten voor interne marktrichtlijnen worden geëvalueerd. Daarbij wordt gewerkt met halfjaarlijkse momentopnames (juni en december), wat zorgt voor een consistente rapportering van het omzettingsdeficit.

Ook in Vlaanderen wordt deze methodiek gevolgd om de cijfers gestructureerd op te volgen. De tellingen kunnen wel afwijken, aangezien de Vlaamse rapportering alle om te zetten richtlijnen omvat en niet enkel de interne marktrichtlijnen.

Hieronder vindt u drie tabellen:

- De eerste twee geven een stand van zaken op de volgende twee meetmomenten.
- De derde biedt een vooruitblik op richtlijnen met een omzettingstermijn binnen een jaar of later.

Deze werkwijze laat toe om de omzetting van richtlijnen helder en regelmatig op te volgen, gebaseerd op een Europese aanpak.

Tabel met om te zetten richtlijnen tegen juni 2025

De tabel telt 11 richtlijnen die Vlaanderen moet omzetten. Hiervan zijn 5 richtlijnen reeds omgezet.

Tabel met om te zetten richtlijnen tegen december 2025

De tabel telt 8 richtlijnen die Vlaanderen moet omzetten. Hiervan is 1 richtlijn reeds omgezet.

Tabel met om te zetten richtlijnen na december 2025

De tabel telt 18 richtlijnen die Vlaanderen moet omzetten.

2.4. Stand van zaken inbreukdossiers

De Vlaamse overheid moest in april 2025 nog maatregelen nemen in 18 inbreukdossiers (= de *lopende* inbreukdossiers). Het gaat om:

- 8 inbreukdossiers wegens laattijdige omzetting van richtlijnen
- 10 inbreukdossiers wegens niet-correcte toepassing van richtlijnen of andere bronnen van het Europees recht

De Vlaamse overheid was in april 2025 betrokken in 15 inbreukdossiers waarin de nodige maatregelen reeds werden genomen (= de *afgeronde* inbreukdossiers). Het gaat om:

- 10 inbreukdossiers wegens laattijdige omzetting van richtlijnen
- 5 inbreukdossiers wegens niet-correcte toepassing van richtlijnen of andere bronnen van het Europees recht

Overzichtstabel - stand van de procedure van de *lopende* inbreukdossiers:

Stand van de procedure	30.04.2024	31.05.2024	30.06.2024	31.08.2024	30.09.2024	31.10.2024	30.11.2024	31.12.2024	31.01.2025	28.02.2025	31.03.2025	30.04.2025
	4	4	4	4	4	4	4	4	5	5	5	5
Ingebrekestellingen	7	7	7	7	6	7	9	9	8	7	8	8
Met redenen omklede adviezen	10	10	10	9	8	8	8	8	5	6	7	7
Dagvaardingen	1	1	1	1	2	2	2	2	3	3	3	3
Eerste veroordeling door het Hof van Justitie	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Ingebrekestellingen na een eerste veroordeling	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Dagvaardingen na een eerste veroordeling	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Tweede veroordeling door het Hof van Justitie	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Totaal aantal inbreukdossiers	18	18	18	17	16	17	19	19	16	16	18	18

informatie vindt u als bijlage:

BIJLAGE I	Agenda binnen de (Europese) Raad
BIJLAGE II	Ontwikkelingen op het niveau van de omzettingen en inbreuken

Matthias DIEPENDAELE

Minister-president van de Vlaamse Regering en
Vlaams minister van Economie, Innovatie en Industrie, Buitenlandse Zaken, Digitalisering en
Facilitair Management